

Karintaus, Liisa

Ruovesi landscape – artist essays 2016

Väristä

Maalauksieni aihe muodostuu usein jostain tunnelmasta. Tunnelmaan taas yhdistyy väri. En ole, ainakaan vielä, puhtaan abstrakti maalari, mutta minulle väri luo usein maalauksen ensisijaisen tunnelman ja sisällön. Nyt vuoden aikana värin merkitys on kasvanut, niin maalausteni sisältönä kuin keskeisenä kiinnostukseni kohteenakin. Luultavasti suuntaan siihen huomioni myös tulevaisuudessa. Värinä voi olla myös tumma, monokromaatti tai musta.

Näen, että värillä voi virittää maalausta. Silloin maalaus parhaimmillaan soi erityisesti ja avaa uusia kokemusmaailmoja. Ainakin väri voi sytyttää teoksen energisen kipinän. Väri toimii minulle tunnetasolla ja sillä on melko välitön yhteys synesteettisesti musiikin kuulemisen ja maku- ja tuntoaistien kanssa. Uskon, että kaikki ihmiset voivat kokea värit synesteettisesti kun vain keskittyvät ja antavat havaitsemiselle aikaa.

Maalatessani en tavallisesti aluksi tiedä tarkasti mitä värejä tulen käyttämään. Jos teos perustuu havaintoon (ja mahdollisesti havainnon herättämiin muistoihin), olen kiinnittänyt huomion niihin väreihin, jotka painuvat kokemuksena muistiini. Tavoittelen tätä värimaailmaa myöhemmin työhuoneellani, siten että kokemukseen sekoittuvat myös muistot ja muut siihen liittyneet ajatukset. Olen ottanut havainnosta mahdollisesti valokuvan muistin tueksi. Maalaus on kuitenkin tavallisesti jotain muuta kuin siitä tallennetut tarkat merkinnät; värit asettuvat kankaalle melko vapaasti, suoraan havaitusta todellisuudesta. Taustalla oleva kokemus on kuitenkin todellinen ja sellaisen toivon maalauksenikin olevan.

Maalatessani ensimmäinen väri saattaa olla ihan väärä. Etenen intuitiolla, tavoittelen toimivaa harmoniaa, sellaista, joka kuitenkin myös särähtää. Havaintomaalauksessa minua kiinnostavat erityisesti valon ja varjon värien ja lämpötilojen, kylmän ja lämpimän tutkiskelu.

Käytin nuoruusvuosien öljymaalauksen jälkeen kymmenen vuotta akryylivärejä. Viimeiset viisi vuotta olen käyttänyt öljymaaleja akryylivärien rinnalla. Viimeisen vuoden aikana olen

vaihtanut työskentelyäni siten, että olen jättänyt kokonaan akryylin ja lopettanut muoviliiman käytön, tai ainakin minimoinut niiden käytön maalauksissani. Olen vaihtanut akryylimaalain tempera- ja vesiväreihin. Akryylissä minua alkoi häiritä se tosiasia, että muovi täyttää maapallon vesistöt ja maaperän. Vaikka maalaustaide on vain mitätön vesipisara teollisuuden muovimeressä, niin pelkkä ajatuskin muovista materiaalina vaikuttaa samoin kuin se, mitä ruokalautasellen laittaa.

Akryyliväriin kestävyyttä ei tunneta varmuudella. Työskentelyn kannalta tätä merkittävämpi asia on kuitenkin maalin välitön käyttäytyminen eli miten se luonnistuu maalaukseen. Akryylillä voi tehdä asioita, joita öljyllä ei voi, ja toisinpäin. Öljyssä minua kiehtovat aineen eloisuus, haju, pehmeys ja tuntu. Olen kiinnostunut öljyn hitaasta kuivumisesta. Tällä hetkellä käytän osittain pigmenttejä ja sideaineita omana maaliaineena ja osittain tuubivärejä. Tulevaisuudessa siirryn mahdollisesti kokonaan pigmentteihin ja itse valmistamiini maaleihin. Käytän pigmenttinä toisinaan myös piirtimien, kuten kuivapastellien ja hiilien, värejä.

Työskentelen aluksi vesiliukoisella maalilla ja myöhemmin paksummin öljymaalilla. Vesiliukoisista maaleista vesiväri, tussi ja nykyisin myös tempera antavat kevyet ja valovoimaiset värit, öljyllä maalaan paksummin, pysähtyneemmin, hitaammin, ehkä tummemmin ja valkoisella. Vesiväreillä ja tussilla maalatessani käytän pohjan valkoisuutta teoksen valolähteenä. Olen siirtynyt akryylistä kaseiini- ja munatemperaan, matkani niiden parissa on melko alussa. Käytän maalatessani ohuita ja leveitä siveltimiä, sieniä ja suihkepulloja. Tällä hetkellä minua kiinnostaa maalausaineiden olemusten tutkiskelu.

Olen värivalinnoissani vaistonvarainen, mutta pyrin olemaan tietoinen aineista ja värimateriaaleista. Värikäyttäytyminen on asia, jota opettelen koko ajan. Maalatessa se on keskeinen sisäistytävä taito. Kiinnitän nykyään enemmän huomiota työskentelyn ekologisiin ulottuvuuksiin materiaalien hankinnassa ja siveltimien pesussa. Huomioin pigmenttien määränpään luonnossa ja informatiiviset tuoteselosteet kaupassa.

Maalaaminen on minulle kokonaisvaltaista ja väri luo maalaukselle keskeisen sisällön. Maalauksen aikana tavoittelen jotain tunnelmaa, joka hahmottuu värivalinnoilla ja saa mausteensa prosessin aikana. En tiedä lopputulosta etukäteen. Värit ja väriaineet luovat

maalauksen kokonaisuutta, joka taas välittää kokemusta; minkä voi nähdä, kuulla ja maistaakin. Näitä elementtejä voivat olla niin maavärit kuin kadmiumit, kiellettyjä värejä tai mielivärejä ei itselläni ole. Väri- ja sävyvivahteet luovat silmiemme eteen elämää, millä on yhteys kauneuteen.

On colour

The theme of my paintings is often composed of a certain atmosphere, which in turn is associated with a colour. I'm not a purely abstract painter, at least not yet, but it is colour that creates the foremost atmosphere and content. Within a year, the importance of colour as the content of my paintings has increased together with my growing interest in colour. It is likely that I'll focus my attention on colour in the future as well. The colours may also be dark, monochromatic, or black.

As I see it, colour can be used to tune a painting. At its best, it can make the painting resound in a special way and expose one to new experiences. At least it can ignite the energetic spark of the artwork. For me, colours function on an emotional level, and they have a fairly direct synaesthetic connection to the senses of hearing, taste and touch. I believe that everyone can experience colours synaesthetically as long as they focus and give enough time for perception.

When I paint, I don't usually know exactly which colours I'm going to use. If the work is based on observation (and possibly on memories evoked by the observation), I pay attention to the colours that I can remember firsthand. I'll pursue these colours later at the studio, combining memories and other related thoughts to the experience. I often take a picture to support memory. The painting usually turns out to be something else than what was documented, as the colours are set on the canvas fairly freely, directly from the perceived reality. The experience lying in the background is, however, real, as I hope my painting to be as well.

When I'm painting, the first colour may be completely wrong. I proceed on the basis of intuition, aiming for a functioning harmony, which, however, carries with it a certain dissonance as well. What particularly interests me in painting from observation is the examination of colours and temperatures of light and shade, coolness and warmth.

I used acrylic colours for ten years after having painted with oil colours earlier in life. For the last five years I have used oil paint alongside with acrylic paint. Within a year I have changed my working to the extent that I have ceased to use acrylic colours altogether and stopped using plastic glues or at least minimised their use in my paintings. I have changed acrylic colours to tempera and watercolours. What started disturbing me in acrylic is that plastic is filling up Earth's soil and water systems. Even if painting were but a drop in the plastic ocean of the industry, plastic as a material still has a similar impact as what one puts on his or her dinner plate.

The permanence of acrylic colours is not known for certain. What's more important from the viewpoint of work is, however, the immediate behaviour of the paint, in other words, how suitable it is for painting. Acrylic colour lends itself to things that can't be achieved with oil paint, and vice versa. What interests me in oil colour is its liveliness, smell, softness, and feel. I'm interested in the slow drying of oil paints. Currently, I use partly pigments and adhesives as paint and partly tube colours. In the future I will probably switch completely to pigments and self-made paints. Sometimes I also use the colours designed for the stylus, such as dry pastels and charcoal, as pigments.

At first, I work with water-soluble paint and later with thicker layers of oil paint. Water-soluble paints, such as watercolour, Indian ink, and nowadays also tempera, give light and brilliant colours, whereas I use oil colours for thicker, more stagnant, slower and perhaps darker and whiter painting. When I paint with watercolours or Indian ink I use the painting surface as a source of light in the work. As I have shifted from acrylic to casein and egg tempera only recently, I still have a long way to go with them. I use thin and broad brushes, sponges, and spray bottles. At the moment, I'm interested in examining the essence of paint materials.

Although I aim to be conscious of the colour materials and substances, I act instinctively in my colour choices. Behaviour of colour is something that I'm studying constantly. It is an essential skill that needs to be internalised in painting. I pay more attention to the ecological aspects of material acquisitions and washing brushes than I did before. I take the destination

of the pigments in the nature into account, like I pay attention to the informative labels in the shop.

I find painting an all-encompassing profession, and colour is what creates essential content in the painting. During the painting process, I strive for a certain atmosphere that will take shape through colour choices and is spiced up as the process continues. I don't know the outcome in advance. The colours and the colour materials create the totality of the painting, which, in turn, conveys the experience that can be seen, heard, and even tasted. These elements may equally be earth or cadmium colours; there are no forbidden or favourite colours for me. The tinctures of colours and hues create life before our eyes, and that life is connected to beauty.

Ruoveden maisema -näyttely Emil Cedercreutzin museossa 8.10.2019 – 12.1.2020

Materiaalisuus, maisemallisuus ja maalaaminen

<https://www.harjavalta.fi/wp-content/uploads/2020/04/Materiaalisuus-maisemallisuus-maalaaminen-2019.pdf>

Päiväkirjamerkintöjä väreistä ja muusta

Astun ulos asfalttipihalle, elokuinen aamupäivän aurinko maalaa lämpimän sävyn nurmikolle ja ilma tuoksuu kostealle. Lämmin sävy on myös pensaiden ja puiden lehmillä. Koirani vetää meidät kohti ensimmäistä lyhtypylvästä. Kävelemme puiston halki, kohti rantatietä. Uutta päiväkotia vastapäätä oleva pensasruusupensas kukkii edelleen yhtä kirkkaana kuin keskikesällä. Pienet ampiaiset surisevat sen terälehdillä ja uusia nappuja on aukeamassa. Lapset päiväkodin pihalla leikkivät, yksi jää seisomaan ja katsomaan koiraani. Puiston tummat ja suuret vaahterat vaikuttavat nekin levollisilta, tänään niitä ei uhkaa mikään, ei metsäpalot eivätkä harvennushakkuut.

Puiston jälkeen astun vilkkaalle rantatielle. Koira tervehtii vastaantulevaa siennan väristä vesikoiraa. Jatkamme autojen ohi rantatien toiselle puolelle. Ilma on lämpimän kostea, harvinaisen lämmin tähän aikaan vuodesta. Kun kävelemme kohti rantaa, kosteus tiivistyy, se tekee meren sumuiseksi ja siniharmaaksi. Eilen opin, että sumun päällä oleva keltainen pilviharso on rikkiä, luultavasti sitä samaa, joka värjää auringonlaskua kultaisemmaksi. Niitä auringonlaskuja mietin nuorena paljon.

Asfaltin jälkeen tie jatkuu punertavan graniitin värisenä. Nurmikon vieressä punaisuus korostuu. Samalla asfaltti alkaa näyttää siniseltä, vähän lilaan päin murtuvalta. Käännyin rannassa oikealle, hiekkatielle, joka muuttuu punertavasta keltaisemmaksi, sellaiseksi kuin hiekkalaatikon hiekka aina oli. Kun sitä kaivoi lapiolla syvälle, syveni hiekansävy samalla.

Hiili on palanutta lehtipuuta. Piirustus on sitä mustempaa mitä enemmän hiilellä piirtää. Musta muistuttaa varjosta ja auttaa hahmottamaan rajaa. Valon ja varjon välillä tapahtuvat värisävyjen vaihtelut.